

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ

ਸੇਠ ਸਤ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ , - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1951 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 34.

02/01/1961

ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1908 ਦਾ IX)— ਆਰਟੀਕਲ 115 ਅਤੇ 120— ਮੰਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਯੋਗਤਾ— ਸਾਬਕਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਬੰਧ— ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਐਕਟ (1939 ਦਾ X X X V)— ਧਾਰਾ 19— ਦਾ ਸਕੋਪ— ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ— ਕੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ— ਸਬੂਤ ਐਕਟ (1872 ਦਾ I) - ਸੈਕਸ਼ਨ 115— ਐਸਟੋਪਲ— ਕਦੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ— ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਸਾਰ, ਹੋਰ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਮੁਫਤ ਸਹਿਮਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਮਰੱਥ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਫਤ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਸਵੈਇੱਛਤ ਸਹਿਮਤੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਰਵੱਈਆ ਹੈ . ਇੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਗੈਰ-ਵਿਰੋਧ, ਅਯੋਗਤਾ, ਜਾਂ ਅਧੀਨਗੀ ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਬੇਲੋੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ, ਜੋ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਜਾਂ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਮੰਗ, ਭਾਵੇਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਗੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਨਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 75-ਏ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਕਪਾਸੜ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੋਲੋਂਸ ਵੋਲੋਂਸ, ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ im - ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ. ਮੰਗ ਦਾ ਤੱਥ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਵੋਲੋਂਸ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਨੋਲੋਂਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 75-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ, ਸੀਮਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 115 ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਾਬਕਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।, ਬਕਾਇਆ ਆਰਟੀਕਲ 120, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਕੱਲੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1939 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਤੇ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 75-ਏ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੰਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਵਾਦ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਡਿਫ਼ੈਂਸ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੋਕ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਬਚਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰੱਖਿਆ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਦਲਣਾ ਏਸਟੋਪਲ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਗ੍ਹਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਅਸਟੋਪਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਕੁਇਟੀ ਉਸਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸੱਟ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਲਾਰਡ ਕੋਕ ਦੁਆਰਾ ਕਹੇ ਗਏ ਏਸ ਨੂੰ 'ਐਸਟੋਪਲ' ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸੱਚ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਇਸ ਅਧਿਕਤਮ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਅਸਲੀਲਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅਸੰਗਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਗੈਰ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬਚਾਅ ਲਈ ਇੱਕ ਢਾਲ ਹੈ ਪਰ ਹਮਲੇ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੁਆਰਾ ਐਸਟੋਪਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੀਤ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ ਪਰ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ "ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੋਪਲ" ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਯੋਗ ਐਸਟੋਪਲ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਵਿਕਾਸ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੋਕੋ. ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੋਪਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਟਰਮਿਨੋਲਜੀ ਨਾਲੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕੁਇਟੀ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 1,500 ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। "ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੋਪਲ" ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਇਸ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੀ

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਐਨ. ਭਨੋਟ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 6 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਏ.ਆਰ.ਵਿਗ ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ. ਖੰਨਾ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜਿੰਦਰਾ ਐਲ ਅਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.—ਇਹ ਸਬ-ਜੱਜ 1st ਕਲਾਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਤੋਂ 60,000, ਬਚਾਓ ਪੱਖ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਿੰਨ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਜੋ ਲਗਭਗ 30 ਵਿੱਘੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 75-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 6 ਜੂਨ, 1944 ਨੂੰ ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ 16 ਜੂਨ, 1944 ਨੂੰ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ, ਸੈਂਟਰਲ ਪਬਲਿਕ ਵਰਕਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਵਿਭਾਗ। 20 ਜੂਨ, 1944 ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ-ਸਪਲਾਈ, ਡਰੇਨੇਜ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। 31 ਮਈ, 1945 ਨੂੰ, ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਇੱਕ ਓਵਰਸੀਅਰ ਨੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ। ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰੀਬ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

10,000। 11 ਜੂਨ, 1945 ਨੂੰ, ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੀਲੀਜ਼ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 20 ਜੂਨ, 1945 ਨੂੰ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 50,000 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਗ ਅਧੀਨ ਰਹੀ, ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਹੈ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 10,000 ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, 60,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ 23 ਅਗਸਤ, 1948 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਅਧੀਨ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 75-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡਿਫੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਅਹਿਦ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਕਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਉਸ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ ਜਦੋਂ ਮਕਾਨ ਮੰਗ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ: -

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

- (1) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?
- (2) ਕੀ 1948 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?
- (3) ਕੀ ਮੁਦਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਨ?
- (4) ਰਾਹਤ .

ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਾ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 4 ਉਧੇ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਦਈ ਵਕੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਰਾਇਆ 1000 ਰੁਪਏ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। 6,000 ਤੋਂ ਰੁ. 7,000 ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੈਨੇਟਰੀ ਫਿਟਿੰਗਸ ਆਦਿ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ। 10,000 ਮੁਦਈ ਸਤ ਨਰਾਇਣ ਨੇ ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 6, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਡਿਕਵਾਇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਡੀ-ਐਕਜ਼ੀਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗਵਾਹ, ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ (ਡੀ. ਡਬਲਯੂ. 1), ਜੋ ਸਹਾਇਕ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਹੈ, ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੈਕਿੰਡ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਕਲਰਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ (1) ਅਤੇ ਨੰਬਰ (3) ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ, ਜਿਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜੋ ਕਿ 23 ਅਗਸਤ, 1948 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕੇਸ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ, ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ. ਅਨੁਛੇਦ 115 ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ, ਜੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ, ਪਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ।

ਹੋਰ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਬਕਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਸਾਰ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਮੁਫਤ ਸਹਿਮਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਮਰੱਥ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਫਤ, ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਕਸਰਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸਹਿਮਤੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਰਵੱਈਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਗੈਰ-ਵਿਰੋਧ, ਅਯੋਗਤਾ, ਜਾਂ ਅਧੀਨਗੀ ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਬੇਲੋੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਧੋਖਾਧੜੀ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ! ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਜਾਂ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਮੰਗ, ਭਾਵੇਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਗੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਨਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 75-ਏ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਕਪਾਸੜ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੋਲੇਨਸ ਵੇਲੋਂਸ, ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਵੇਲੋਂਸ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਂ ਨੋਲੋਂਸ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 75-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ, ਸੀਮਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 115 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਕਾਇਆ ਆਰਟੀਕਲ 120, ਜੋ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਕੱਲੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਆਰਟੀਕਲ 115 ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਗਲਤ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2) (xxiv) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ ਦੀ ਮੰਗ, ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਮੇਤ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਮ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੀਆਂ।" ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਾਧਾਰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਟਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16 (1) ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਪਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨ ਲਵੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਲਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ, ਐਕਟ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ, ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਜਾਂ, ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 17, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਕ੍ਰਾਊਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨੇਕੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਜਾਂ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼।

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਸੈਕਸ਼ਨ 17, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, "ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸਦੀ ਰਕਮ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, . . ." ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 75-ਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 75-ਏ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਮਕਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੰਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਵਾਦ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਲਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਸਰਸ ਚੇਤਨਦਾਸ ਗੁਲਾਬਚੰਦ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 299 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਿਯਮ 75-ਏ ਅਧੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇਗਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਤਰਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਚੰਦਰ ਡ੍ਰਾਮਣਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਗੈਰ-ਭੁਗਤਾਨ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2), ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੂਰਨੇਦੂ ਭਾ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਦੇਬ ਬਰਮਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਯੁੱਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਮਾਂਡਿੰਗ, ਜਾਂ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਗੜਬੜੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਸੀ ਜੋ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਕਾਨ ਮੰਗ ਅਧੀਨ ਸੀ ਜੇਕਰ ਜਗ੍ਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੋਕ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਦੂਜਾ ਮੁੱਦਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਤੀਜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਘਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸਦਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ।

21 ਫਰਵਰੀ, 1945 ਨੂੰ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਕਿਰਤ ਵਿਭਾਗ, (ਸਾਬਕਾ ਪੰਨਾ 14) ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਆ ਸੀ। ਮੰਗਣ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਅਣ-ਆਬਾਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਘਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਸਾਬਕਾ. P. 12, ਮਿਤੀ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1945 ਨੂੰ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਸੀ। 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1945 ਨੂੰ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਦੁਹਰਾਈ, - ਸਾਬਕਾ. D. 6, ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਛੱਡਣ ਲਈ, ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 20 ਜੂਨ, 1944 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਸਮੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਇਹ ਮਕਾਨ ਖਾਲੀ ਪਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮਕਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। 11 ਜੂਨ, 1945 ਨੂੰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਬਕਾ. ਪੰਨਾ 17. 20 ਜੂਨ, 1945 ਨੂੰ, ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ ਸਤ ਨਰਾਇਣ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਖੁਸ਼ ਹੈ ਜਿਸਦੀ 6 ਜੂਨ, 1944 ਨੂੰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। - ਐਕਸ. ਪੀ. 16. 11
 ਜੂਨ, 1945 ਦੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਉਦਾਹਰਣ ਪੰਨਾ 17)। 15
 ਸਤੰਬਰ 1945 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਸਤਿ ਨਰਾਇਣ। ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ, ਸਾਬਕਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ।
 ਪੀ. 18, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ
 ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਲਾਅਨ, ਝਾੜੀਆਂ, ਫੁਹਾਰੇ ਆਦਿ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
 ਹੈ। ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ 25 ਅਕਤੂਬਰ, 1945 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, (ਉਦਾਹਰਣ ਡੀ. 5) ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ,
 ਕਿਉਂਕਿ ਘਰ ਨੂੰ ਇਸ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਛੱਡ
 ਦੇਣਗੇ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਘਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ 30 ਜਨਵਰੀ,
 1946 (ਸਾਬਕਾ ਪੀ. 19) ਨੂੰ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 21
 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1945 (ਸਾਬਕਾ ਡੀ. 6) ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।
 ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਪਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਾਨੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ
 ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਕਾਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ
 ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1945 (ਉਦਾ. 6) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ
 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦਾ
 ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੇ
 ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ
 ਇਹ ਕਿ ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਛੱਡਣਾ
 ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਘਰ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ
 ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ
 ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਗੇ।

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ 28 ਜੂਨ, 1948 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1944-45 ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਏ ਬਹਾਦਰ ਬਿਸ਼ਮਹਰ ਦਾਸ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਵਾਲਾ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, - ਸਾਬਕਾ. ਪੀ. 26, ਮਿਤੀ 2 ਸਤੰਬਰ, 1948, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੱਤਰ (ਐਕਸ. ਡੀ. 6) ਭੇਜਿਆ ਸੀ। 1945, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੱਤਰ, ਐਕਸ. P. 26, ਅਫਸਰ ਔਨ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਊਟੀ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸੰਚਾਰ (ਐਕਸ. ਡੀ. 6) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਪੀ. 20, 30 ਮਾਰਚ, 1946 ਦਾ ਰਸਮੀ ਨੋਟਿਸ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਗੇ।

ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਸਿਰਫ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਹੈ, ਉਹ ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 6, ਮੁਦਈ ਸਤ ਨਰਾਇਣ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਜ਼ਿਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਉਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਡੀਕਿਊਜ਼ੀਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਘਰ ਨੂੰ ਇਸ ਖਾਸ ਵਚਨਬੱਧਤਾ 'ਤੇ ਡੀ-ਐਕਵਾਇਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ; ਇਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਟਾਪੇਲ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

"ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ, ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ, ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥ ਜਾਂ ਪਿਛਲੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਕ ਸਟੋਪਪਲ ਬਣਾਓ. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਸਟਾਪੇਲ ਦੀ ਅਪੀਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਸਟੋਪੇਲ ਦੀ ਅਪੀਲ ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੇਠਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਡੀ. 6 :-

"ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵਾਂਗੇ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਘਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।"

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਇਹ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ * ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਅਦੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਇੱਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਮੀਦਾਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਗੰਗਾ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸੌਰਜਮੁੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਗਰਥ ਸੀਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਸਟੇਪੇਲਜ਼, ਅਨੰਤ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਿਆਇ VIII ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ.

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। D. 6. ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ ਆਪਣੇ 25 ਅਕਤੂਬਰ, 1945, (ਉਦਾ. 5) ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਸਤ ਨਰਾਇਣ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਬਕਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਡੀ. 6 ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਕਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਘਰ ਉਸ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਹਾਤਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਅ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਦੁਕਵੀਂ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਬੇਚੈਨ ਸਨ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾ ਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਸਨ, ਕਿ ਉਹ * ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗੇਗਾ। ਇਸ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕਹੀਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਡੀਰੀਕਿਊਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਬਚਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰੱਖਿਆ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ - ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਹੋਣਾ *estoppel* ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਸਟਾਪੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਕੁਇਟੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸੱਟ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਰਡ ਕੋਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਐਸਟੋਪਲ' ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸੱਚ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਸੰਗਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਗੈਰ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੀ।

ਐਸਟੋਪਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬਚਾਅ ਲਈ ਇੱਕ ਢਾਲ ਹੈ, ਪਰ ਹਮਲੇ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਐਸਟੋਪਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੀਤ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਪਰ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ "ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੋਪਲ" ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਐਸਟੋਪੈਲ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਵਿਕਾਸ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰੋਕੋ. ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੋਪਲ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "ਇਸ ਇਕੁਇਟੀ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 1,500 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਥੇ

ਹਨ, ਪਰ ਤਿੰਨ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਹਨ।" , — (ਐਮਜ਼, ਕਾਨੂੰਨੀ
ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਲੈਕਚਰ, ਪੀ. 143. ਅਮਰੀਕਨ ਜੁਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ, ਵੋਲ.
19, ਪੈਰਾ 53, ਪੰਨਾ 657-658 ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਬਿਆਨ
ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ: —

“ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੋਪਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਾਮ ਹੈ

ਸਿਰਫ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,
ਸਿਧਾਂਤ, v an estoppel ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਬਿਨਾਂ
ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਾਅਦੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ
ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ
ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ
ਐਸਟੋਪਲ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਪੀਸੀਜ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ
ਬਰਾਬਰ, ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਅਧਾਰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਬਦਲ ਦੇ ਨਾਲ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਸਟੋਪਲ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕਿਉਂਕਿ
ਐਸਟੋਪਲ, ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ।”

“ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ” ਐਸਟੋਪਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ “ਇਕੁਇਟੇਬਲ” ਜਾਂ “ਅਰਧ” ਐਸਟੋਪਲ
ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੈਲਸਬਰੀਜ਼ ਲਾਅਜ਼ ਆਫ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਥਰਡ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਖੰਡ 15, ਪੰਨਾ
175 ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: —

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

"ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ "ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੁਆਰਾ, ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਇਲਮੇਲਰ ਬਨਾਮ ਏ. ਲੋਵੋਇਸ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ) ਲਿਮਿਟਡ (1) ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੈਸ ਲਾਈਟਰ ਅਤੇ ਰੀਫਿਲ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਕਾਢਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਇਲਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਡੇਨਿੰਗਜ਼ ਐਲ.ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ :

"ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਬਾਈਡਿੰਗ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਜਾਂ ਤੱਥ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣਾ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਖੌਤੀ, ਇਸਦੇ ਲਈ v /ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ; ਪਰ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਪੁਰਾਣੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਐਸਟੋਪਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਇਹ ਨਵਾਂ ਐਸਟੋਪਲ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਲਓ ਜੋ ਸੈਂਟਰਲ ਲੰਡਨ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟਰੱਸਟ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਹਾਈ ਟ੍ਰਿਜ਼ ਹਾਊਸ ਲਿਮਿਟਡ (2), ਅਤੇ ਟੂਲ ਮੈਟਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰ., ਲਿਮਿਟਡ, ਬਨਾਮ ਟੰਗਸਟਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰ., ਲਿਮਿਟਡ (3) ਵਿੱਚ ਬਾਈਡਿੰਗ ਸੀ।, ਟੂਲ ਮੈਟਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰ.,

ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਟੰਗਸਟਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰ., ਲਿਮਿਟਡ (1), ਕੋਰਟ ਆਫ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਸ ਟੂਲ ਮੈਟਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰ., ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਟੰਗਸਟਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰ., ਲਿਮਿਟਡ (2) ਵਿੱਚ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਨੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ। ਸੈਂਟਰਲ ਲੰਡਨ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟਰੱਸਟ ਲਿਮਿਟਡ, ਬਨਾਮ ਹਾਈ ਟ੍ਰਿਜ਼ ਹਾਊਸ ਲਿਮਿਟਡ, (3) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਸੀ। ਟੂਲ ਮੈਟਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰ., ਲਿਮਿਟਡ, ਬਨਾਮ ਟੰਗਸਟਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰ., ਲਿਮਿਟਡ (1) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਸੀ। ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਇੱਕ ਭਰੋਸਾ ਸੀ; ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਲਾਰਡ ਗੋਹੇਨ ਟੂਲ ਮੈਟਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰ., ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਟੰਗਸਟਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ (1) ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਟੋਪਪਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਫੈਸਲੇ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਇਸ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ

ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਸੰਗਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ "ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ" ਐਸਟੋਪਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਸੀ.ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਨੋਟ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਨੁਵਾਦਕ ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ